

Prima instanță: Judecătoria Căușeni
Judecător: I. Sandu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: L. Bulgac, L. Popova, V. Brașoveanu

Dosarul nr. 2ra-2608/16

Î N C H E I E R E

23 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat, Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Primăria orașului Căușeni și Consiliul orășenesc Căușeni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vrabii Natalia împotriva Primăriei orașului Căușeni și Consiliului orășenesc Căușeni privind acordarea în natură a cotei de teren echivalent în mărime deplină, încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016, prin care au fost admise apelurile declarate de Primăria or. Căușeni și Consiliul orășenesc Căușeni precum și de Vrabii Natalia, a fost casată integral hotărîrea Judecătoriei Căușeni din 01 iunie 2015 și emisă hotărîre nouă,

c o n s t a t ă

La 07 iulie 2014, Vrabii Natalia s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei or. Căușeni privind obligarea acesteia să-i atribuie în natură cota de teren echivalent în mărime deplină prevăzută pe orașul Căușeni.

La 18 noiembrie 2014, Vrabie Natalia a înaintat cereri suplimentare prin care și-a concretizat pretențiile, solicitând obligarea Primăriei or. Căușeni și Consiliului orășenesc Căușeni să-i elibereze titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru 90% din cota de teren echivalent, să-i atribuie terenul respectiv în natură și să-i compenseze prejudiciul material în sumă de 300 000 lei și prejudiciul moral în sumă de 10 000 lei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, prin decizia Primăriei or. Căușeni nr. 031-251 din 17 august 1993, ei, ca membru a Combinatului Agroindustrial (CAI) Căușeni, care a fost îndreptată la studii din contul întreprinderii, i-a fost recunoscut dreptul la cota de teren în mărime deplină, iar, la 18 august 1993, în baza acestei decizii i s-a eliberat titlu provizoriu asupra cotei de teren cu suprafața de 2,00 ha, terenul respectiv nu i-a fost atribuit în natură și dânsa nici nu a insistat, deoarece acesta a fost exploatat în continuare de către întreprinderea în care lucra și care îi achita anual plata de arendă în cereale și alte produse agricole.

Menționează reclamanta că, fără a fi informată, prin dispoziția Primarului or. Căușeni din 28 martie 2001, i-a fost recunoscut dreptul doar la 10% din cota de teren echivalent, reclamanta nefiind de acord cu această decizie a depus plângere atât la Primăria or. Căușeni, cât și la alte autorități publice.

Astfel, la 09 aprilie 2003, Comisia Funciară din cadrul Primăriei or. Căușeni, i-a recunoscut dreptul la încă 90% din cota de teren, adică la cotă deplină, iar titlu nu i-a fost eliberat și terenul nu i-a fost atribuit în natură.

Mai indica reclamanta faptul că, de la fostul specialist în probleme funciare, Tudos Andrei, a aflat că terenul ei a fost acordat în folosință unui lider din fosta CAI „Căușeni” și anume Ludmillei Danoi, care a exploatat terenul până în anul 2013 și achita doar impozitul funciar.

Indică reclamanta că, la solicitarea acesteia, actualul specialist în probleme funciare din cadrul Primăriei or. Căușeni, Boiștean Vasile, la 27 decembrie 2014, i-a eliberat titlu pentru cele 10% și i-a propus să-i aloce 90% în altă parte, din rezerva Primăriei, însă, reclamanta a refuzat această propunere.

Solicită reclamanta Vrabii Natalia, obligarea Primăriei or. Căușeni și Consiliului or. Căușeni să-i atribuie în natură lui Vrabii Natalia cota de teren în mărime de 100% (suprafața de 2,00 ha), conform Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren din data de 31 martie 2001 și Procesului-verbal nr. 2 din 09 aprilie 2003 emis de Comisia funciară a Primăriei or. Căușeni, cu delimitarea hotarelor la fața locului și să-i compenseze prejudiciul material în sumă de 300 000 lei și prejudiciul moral în sumă de 10 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni din 01 iunie 2015:

-S-a recunoscut dreptul Nataliei Vrabii la cota deplină de teren echivalent, atribuită în or. Căușeni în temeiul art. 12 alin. (4) din Codul Funciar, ca persoană, care la situația din 01 ianuarie 1992 era îndreptată la studii din contul CAI „Căușeni” și era bursieră a întreprinderii agricole indicate;

-S-a obligat Primăria or. Căușeni, în temeiul procesului-verbal al Comisiei Funciare din cadrul Primăriei or. Căușeni nr. 2 din 09 aprilie 2003 „Cu privire la majorarea cotei de teren echivalent”, să-i atribuie Nataliei Vrabii, în natură, încă 90% din cota de teren echivalent, prevăzută în or. Căușeni;

-S-a încasat din contul bugetului or. Căușeni, prin intermediul Primăriei or. Căușeni, în beneficiul petiționarei Vrabii Natalia, 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin neatribuirea cotei de teren depline;

-În rest, pretențiile privind recuperarea prejudiciului material au fost respinse ca fiind nefondate.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 03 iunie 2015, Primăria or. Căușeni și Consiliul or. Căușeni a depus cerere de apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 30 iunie 2015, Vrabii Natalia a depus cerere de apel solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu remiterea pricinii spre rejudecare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2015, a fost respins apelul declarat de către Primăria or. Căușeni și Consiliul or. Căușeni, cât și apelul declarat de către Vrabii Natalia și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Căușeni din 01

iunie 2015.

La 12 ianuarie 2016, Primăria or. Căușeni și Consiliul or. Căușeni au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2015 și a hotărârii Judecătorei Căușeni din 01 iunie 2015 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de către Vrabii Natalia să fie respinsă integral.

La 22 ianuarie 2016, Vrabii Natalia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea parțială a deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2015 și a hotărârii Judecătorei Căușeni din 01 iunie 2015, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care Primăria or. Căușeni să fie obligată să-i acorde cele 10% de teren arabil cu codul cadastral 2701401101 la fața locului cu delimitarea hotarelor, de a fi obligată Primăria or. Căușeni de a-i acorda cel puțin 70% paguba materială pe anii 2000-2015 în sumă de 106707 lei, cât și cheltuielile de judecată în sumă de 405 lei.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 06 aprilie 2016, s-au admis recursurile declarate de către Primăria orașului Căușeni și Consiliul orășenesc Căușeni, cât și de către Vrabii Natalia. S-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2015, cu transmiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

După rejudecarea pricinii, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016, s-au admis apelurile declarate de Primăria or. Căușeni și Consiliul or. Căușeni, precum și de Vrabii Natalia. S-a casat integral hotărârea Judecătorei Căușeni din 01 iunie 2015 și s-a pronunțat o nouă hotărâre, prin care:

-S-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Vrabii Natalia către Primăria or. Căușeni și Consiliul or. Căușeni;

-S-a obligat Primăria or. Căușeni și Consiliul or. Căușeni să-i atribuie în natură Nataliei Vrabii cota de teren în mărime de 100% (suprafața de 2,00 ha), conform Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu codul cadastral 2701401101 eliberat la data de 31 martie 2001, înregistrat în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr. 1886 din 29 martie 2001 și Procesului-verbal nr. 2 din 09 aprilie 2003 emis de Comisia funciară a Primăriei or. Căușeni, cu delimitarea hotarelor la fața locului;

-În rest, pretențiile Nataliei Vrabii cu privire la încasarea prejudiciului moral și material s-au respins.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 20 septembrie 2016, Primăria or. Căușeni și Consiliul orășenesc Căușeni au declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integral a acțiunii înaintate de Vrabii Natalia.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurenții au indicat că au fost încălcate esențial și aplicate eronat normele de drept, aprecierea probelor a fost arbitrară.

La 01 noiembrie 2016, Vrabii Natalia a prezentat referință pe marginea recursului declarat, solicitând respingerea acestuia.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Avînd în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 14 iulie 2016 (f.d. 227 vol. I), cît și faptul că la materialele cauzei nu sunt careva probe privind recepționarea acesteia, recursul se consideră declarat în termen.

Examinînd temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Primăria or. Căușeni și Consiliul orășenesc Căușeni nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurenții nu au invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci au formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcînd în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura

admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Primăria or. Căușeni și Consiliul orașenesc Căușeni ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul declarat de Primăria orașului Căușeni și Consiliul orașenesc Căușeni se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță